

BLEKINGE MUSEUM

Rapport 2018:3

Nättraby kyrka - Invändig renovering 2017–2018

Antikvarisk medverkan, 2017–2018

Jimmy Juhlin Alftberg

Rapport 2018:3

Nättraby kyrka

- Invändig renovering 2017–2018

Antikvarisk medverkan, 2017–2018

Nättraby socken
Karlskrona kommun
Blekinge län

Jimmy Juhlin Alftberg

Blekinge museum

Borgmästaregatan 21
371 35 Karlskrona

Växel: 0455-30 49 60 vardagar 8-16
Reception: 0455-30 49 85

www.blekingemuseum.se

© 2018 Blekinge museum

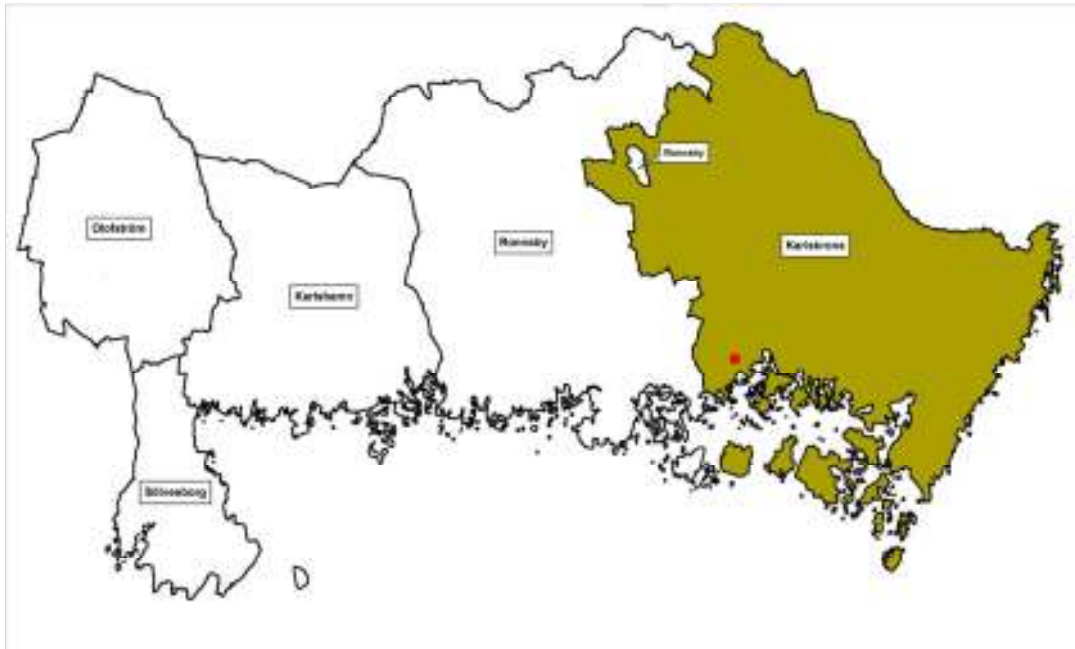
Omslagsfoto: Vy mot läktaren, under renoveringen av golvet.
Foto: Om inget annat anges Jimmy Juhlin Alftberg, Blekinge museum

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, Gävle. Dnr 507-99-502.

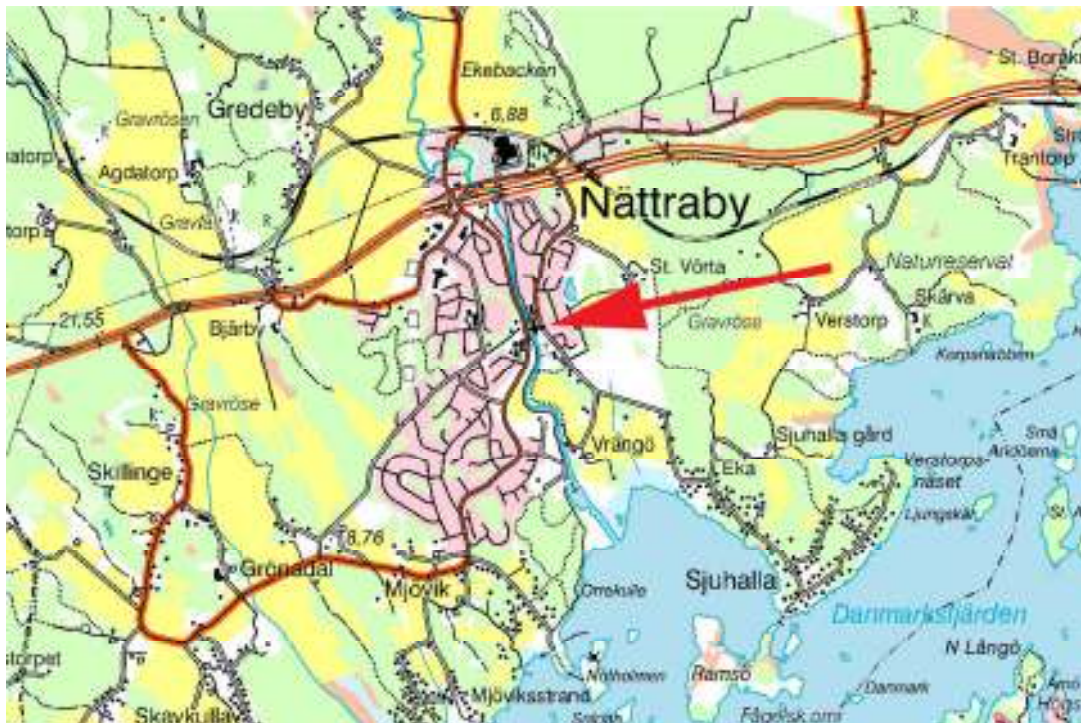
Nättraby kyrka - Invändig renovering 2017–2018

Innehåll

Administrativa uppgifter	5
Kulturhistorisk status/lagskydd	5
Byggnadshistorik med relevans för ärendet	5
Utförda åtgärder	7
Golv	7
Väggar	10
Tak	10
Bänkar	10
Läktare	10
Vapenhus	11
Ventilation	12
Värmesystem	12
Övrigt	12
Iakttagelser under renoveringen	15
Avvikelser från arbetshandlingarna	16
Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder	16
Övriga handlingar med relevans för ärendet	16

Karlskrona kommun, Nättraby ungefärligt markerat.

Del av Nättraby socken, kyrkan markerad.

Administrativa uppgifter

Rapporten avser	Kyrkligt kulturminne
Objekt	Nättraby kyrka
Socken	Nättraby socken
Kommun	Karlskrona kommun
Fastighetsbeteckning	Nättraby 5:26
Länsstyrelsens diarienummer	433-2459-15 och 433-1242-17
Länsstyrelsens beslutsdatum	2015-03-18 och 2017-10-10
Blekinge museums diarienummer	BM2016-79
Byggherre/beställare	Nättraby och Hasslö församling
Projektledare projektering	Ankdammen konsult, Ivar Wenster
Projektledare	ÅF Karlskrona, Tommy Fogelberg
Arkitekt	Krister Wall arkitektkontor, Krister Wall
Generalentreprenör	PEAB, Karlskrona
Underentreprenör	EBM montage AB (smide) Appelqvist Måleri AB Ulestedts snickeri & inredning Kakelservice i Nättraby (läggning stengolv) Carlshamn Rörteam (ventilation) Bravida Karlskrona (el) Peteus konservator AB BR Ljud & Ljus
Leverantörer, specialmaterial	Sjöströms Stenförädling (stenmaterial) Ateljé lyktan, Åhus (armatur) Bröderna Bergh, Ronneby (timmer)
Antikvarisk medverkan	Blekinge museum genom Jimmy Juhlin Alftberg
Byggnadstid	Maj 2017–april 2018
Slutbesiktning	2018-04-09
Rapport granskad av	Cissela Olsson

Kulturhistorisk status/lagskydd

Nättraby kyrka skyddas genom Kulturmiljölagen, 4 kap. Kyrkliga kulturminnen.

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Nättraby kyrka antas vara uppförd under slutet av 1200-talet och är en av Blekinges få medeltida byggnader. Kyrkan är en romansk absidkyrka med ett senare, troligtvis under 1500-talet, tillbyggt vapenhus framför sydportalen. En igenmurad

västportal ger en indikation på att kyrkan ursprungligen, eller i ett tidigt skede, kan ha varit utrustad med ett västligt torn. Västportalens dörr har bestått av två separata portblad, avdelade med en arkadbåge. Arkadbågen är på insidan synlig då igenmurning skett en halv tegelsten in i portalen (se vidare nedan under Iakttagelser under arbetet). Under Nordiska sjuårskriget, 1564, avbrändes kyrkans tak. Några valv har aldrig funnits i kyrkorummet, varför detta – åtminstone efter att taket uppfördes omkring 1600 – varit täckt med brädor. Under 1670-talet omlades långhusets golv med furubrädor och koret försågs med stengolv. Omkring 1710 utfördes någon form av takarbete eftersom taksparrar inköptes till kyrkan detta år. Absidgolvet förefaller ha omlagts både 1792 och 1845, och kyrkans nordportal murades igen 1881. Hela kyrkan totalrenoverades därefter 1891, varvid väggarna dekorationsmålades i företrädesvis olika pastellkulörer och taket försågs med kassetliknande, diagonalställt ramverk. En större yttre och inre renovering skedde därefter 1936, då bl.a. kassetaket avlägsnades och den invändiga bemålningen kalkades över. Ytterligare en renovering, interiört och exteriört, skedde under 1970-talet – främst skedde då ommålning och sannolikt byte av vapenhusets ytterdörr. År 1991 byttes vissa golvbjälkar.

Innan renoveringen startade 2017 skedde först en byggnadsantikvarisk undersökning av altaret, för att undersöka om det ursprungliga, medeltida altaret fanns inbyggt i befintlig konstruktion, samt om detta i så fall skulle beröras vid en sänkning av altarhöjden (ursprungligt altare påträffades inte). Likaså utfördes en arkeologisk undersökning av absidgolvet, där fragment av det ursprungliga, medeltida stengolvet påträffades (Blekinge museum, rapport 2017:3).

Fig. 1. Det utseende kyrkorummet fick efter 1891 års renovering. Foto: Alfred Edle, 1930.

Fig. 2. Vy mot läktaren, efter arbetet. Hänvisning till siffrorna sker löpande i texten.

Utförda åtgärder

Golv

Trägolvet i långhuset och koret – i anslutning till triumfbågen – togs till sin helhet bort efter att bänkarna demonterats. (Då trägolvet avlägsnats påträffades en stor mängd skelettdelar på marken. Dessa samlades upp och placerades i ett senare skede i kryptan, se vidare nedan under Iakttagelser under renoveringen). Underliggande ekbjälkar visade sig ha en omfattande skadebild i form av röta och svampangrepp (fig. 3). Bjälkmaterialet var av varierande ålder, vissa bjälkar var sannolikt av äldre datum, medan vissa var från både 1930-, 1970- och 1990-talet. Cirka 60 nya ekbjälkar (ca 8x8”), vars stammar fälldes och sågades våren 2017, monterades efter att virket torkats under kontrollerade former (sågning skedde efter torkning). Alla bjälkupplag, som var av tryckimpregnerat virke, byttes mot nya av ek. Likaså byttes allt underlagspapp mot nytt.

Mellan bjälkarna monterades en ny blindbotten av spontade granbrädor, vilken i isolerande syfte täcktes med lera. Då leran inte torkade tillräckligt snabbt

uppstod ett problem, då lerans vatten i stället för att torka ut absorberades av bjälkarna och blindbotten. Beslut togs att avlägsna leran och den nyligen uppförda blindbotten. (Leran påfördes 2017-09-29 och togs bort 2017-10-04.) Därefter täcktes timret in med plast, och avfuktare kunde sänka fuktkvoten till acceptabel nivå, ca 16–17%, vilket uppnåddes 2017-10-30. Därefter uppfördes en ny blindbotten, vilken isolerades med träfiberskivor (Steico flex 038), tjocklek 5 cm.

Innan nytt golv monterades skedde – förutom VVS och ventilationsdragning – betonggjutning av tre stycken plintar; en för bärandet av stälstöd till predikstolen (fig. 4) och två till läktarens stålbalSFörstärkning (fig. 7). Därutöver bilades äldre gjutna kabelkanaler bort (dessa syns på fig. 6).

Det nya golvet av 2” furubräder (Moelven, Töreboda) spontskruvades fast mot bjälkarna. Cirka två meter framför koret gjordes en svag brytning, så att golvet lutar en aning upp mot triumfbågen, där ett sättsteg av kalksten avgränsar mot koret (fig. 5). Framför triumfbågen uppfördes en cirka 1 meter bred träramp, med vangstycken av trä. Rampen löper in genom triumfbågen (fig. 5).

Slutbehandling av trägolvet skedde genom grundning med lasyrolja, som slutströks med mahognypigmenterat oljevax (Ottossons). Hela golvet polerades slutligen med en sliprondell.

Det nya absidgolvet av rektangulära, slipade kalkstensplattor (röd, normalslipad kalksten), som ersatte ett kalkstensgolv från 1845, lades direkt i sättbruk ovanpå ett avjämningskift av sand. De delar av absidens medeltida golv, som blottades i samband med den arkeologiska undersökningen och borttagandet av en större gravsten bakom altaret, täcktes först med fiberduk innan sandpåfyllningen. Cirka 1 meter väster om tribunbågen uppfördes ett sättsteg genom kalkpågjutning (NHL-bruk), efter att tidigare förhöjt golv tagits bort. Absidens golvnivå löper därmed fortfarande en bit in i koret men slutar tvärt, till skillnad mot tidigare utförande där golvkanten följde altarringens inre form. Korets nya stengolv (samma material som i absiden) integrerar med fem befintliga gravstenar, som täcker en undre krypta (syns delvis på fig. 15).

Sättstegen till koret och absiden, samt ett plant, rektangulärt parti framför altaret, markerades med ljusgrå, normalslipad kalksten. Samtlig kalksten behandlades efter arbetet med linoljesåpa.

Fig. 3. Svampangrepp på ekbjälke.

Fig. 4. Stälstöd åt predikstolen.

Fig. 5. Vy mot trärampen som leder in i koret. Innan slutbehandlingen av golvet.

Fig. 6. Vy över långhuset och koret efter borttagning av befintligt trägolv. Notera golvbjälkarnas sentida, gjutna stöd. I mitten gjuten kabelkanal, vilken bilades bort under arbetet.

Väggar

Samtliga väggar i kyrkorummet har rengjorts och omfiltats med ett cirka 3 mm tjockt lager kalkbruk (NHL 3,5), därefter vitmenats i 4–5 strykningar med kulekalk. Sammanlagt skedde mindre än 1 kvm putslagning och i det nedre murverket vid långhusets nordöstra parti gjordes mindre utfyllningar med tegel (en panelfri yta). Det ska nämnas att den befintliga kalkfärgen från 1970-talet föreföll vara förstärkt, vilket till vissa delar försvårade maskinell borttagning. Därför kom hela absiden att renskrapas för hand.

I nordvästra hörnet lämnades en provruta på dekorationsmålningen från 1891 (fig. 2, nr 7 och fig. 25), vilken framkom partiellt under arbetet.

Tak

Kyrkans samtliga, invändiga trätak (vapenhus, långhus och kor) rengjordes med målartvätt, skrapades, linoljespacklades (till viss del) och slipades. Därefter ströks de med linoljefärg i ljusgrå kulör (matt bio-linoljefärg, Ottossons). Hela arbetet med taket skedde från byggnadsställning.

I taket ovan läktaren, nordvästra delen, monterades en inspektionslucka med utfällbar stege (fig. 2, nr 6).

Bänkar

Bänkinredningen togs till sin helhet ur och renoverades, samt linoljespacklades och ommålades med linoljefärg i tre olika kulörer (två ljusgrå och en röd, Ottossons). Bänkarna under läktaren, de två främre bänkarna i långhuset samt korbänkarna (vid korets södra sida, löpande längs triumfbågen) togs permanent bort. Prästbänken i korets norra del flyttades till södra sidan (fig. 24). Längs långhusets norra och södra vägg har bänkarna justerats för att passa in mot nya panelinbyggda radiatorer, 3 st på vardera långsidan (samma plats som de äldre radiatorerna). I samband med återmontering av bänkar, monterades längst fram på norra bänkraden tre stycken figurativt bemålade speglar, vilka tidigare suttit som bänkradfront på korbänkarna (fig. 20).

Läktare

Läktaren (orgelläktaren) förstärktes med en centralt placerad stålbalkskonstruktion. Därefter försågs hela läktaren med en sektionerad underbyggnad bestående av tre mindre rum och en trappuppgång, allt klätt med slät, hyvlad panel målad med linoljefärg i grå kulör (Ottossons). Mellan trappuppgången, på södra sidan, och ett angränsande förrådsrum, finns en från kyrkorummet utdragbar förvaring för antependier (fig. 2, nr 2 och fig. 8). I mitten, under läktaren, har ett barnrum inretts, med liturgiska föremål avsedda för lek och lära. Vid norra delen har en sakristia uppförts, inredd med platsbyggd textilförvaring. I de tre rummen har IFÖ-armaturer monterats i taket (modell Open-KLARA). Trapphusdörren och fronten till antependieförvaringen är klädd med panel (fig. 2, nr 1 och 2), medan förrådets och sakristians dörrar är glasade med frostat glas (fig. 2, nr 3 och 5). Till barnrummet finns glasade skjutdörrar (fig. 2, nr 4).

Fig. 7. Förstärkning av läktaren.

Fig. 8. Utdragbar antependieförvaring.

Vapenhus

Vapenhuset har genomgått omgestaltning i det att väggarna försetts med bröstpanel samt ny fast inredning i form av hatthylla med klädhängare inom två korta flygelväggar med guldlisterdekor (fig. 10). Ett nytt skåp för informationsmaterial och böcker har monterats mot norra väggen, väster om sydportalen. Den gamla undermåliga rampen in mot kyrkorummet, som utgjordes av en större, återanvänd gravsten (kasserades), har byggts om och täckts med rektangulära golvplattor av röd kalksten. Rampen markeras på lägsta delen med ljusgrå kalksten och på västra vangstycket har ett smitt, svartmålat järnräcke monterats (fig. 9 och 10). Inne i södra portalen har en nerfälld dörmatta (skrapmatta) av kokos placerats. I vapenhusets västra del har en toalett monterats längst i söder, samt ett centralt service- och förrådsutrymme med pentry, i vars tak en inspektionslucka till vapenhusets vind placerats (med nedfällbar stege). Norr om servicedelens dörr, på väggen, placerades en inbyggd radiator. Runt västra väggens två nya dörrar, vilka är målade i grå kulör, är breda, profilhyvlade foder, inkl. skurklossar, satta.

All ny panel och inredning är struken med akrylatlasyr i beige gul kulör samt flamskyddslack. Väggarna ovanför väggspanelen är målade i äggskalsvit kulör (linoljeemulsion, Ottossons). Två nya IFÖ-armaturer är monterade i takets södra del (modell Open-KLARA). I östra fönstret har en bänkskiva av röd polerad kalksten monterats över den befintliga cementputsade ytan.

Fig. 9. Ny ramp i vapenhuset.

Fig. 10. Vy mot vapenhusets dörr.

Ventilation

En ny ventilationsanläggning av i huvudsak spirorör har monterats under långhusets golv. Utblås sker genom ett befintligt ventilhål i norra långsidans grund. Åtkomst till ventilationsaggregatet sker genom en större, nedsänkt trälucka, placerad centralt framför läktaren (fig. 2, nr 8 och fig. 12).

Fig. 11. Rödrugning för värmesystemet.

Fig. 12. Ventilationsaggregatet.

Värmesystem

Ett nytt vattenburet bergvärmesystem har monterats. Fem borrar har gjorts i kyrkogårdens huvudgång söder om kyrkan. Ingång för kollektorslangarna sker i vapenhusets västra grund, vidare in i källaren, där styrenheten är placerad. Pump och värmeväxlare är placerade i teknikhuset söder om kyrkan.

Inne i kyrkan har samtliga radiatorer ersatts mot nya med konvektorfunktion och bänkarna har försetts med bänkvärme. Komplettering har skett med svängda radiatorer i absiden och i korets pågjutna golvdal har golvvärme lagts.

Övrigt

Den befintliga altarringen demonterades så att en öppen yta skapades i koret. Likaså borttogs altaruppsatsen. Altaret justerades genom minskning i höjd och djup samt omputsades med kalkbruk (NHL 3,5) och vitmenades med kulekalk i 4–5 strykningar. En ny altarskiva av röd, finhyvlad kalksten monterades, likaså en upphängningsanordning för antependier. Bakom altaret placerades ett teknikskåp av trä (fig. 23).

Vapenhusets dörrblad, från ca 1970-talet, har ersatts med ett nytillverkat av stående, spontade och hyvlade brädor, fästa på insidan med två naror. Utsidan är klädd med bred, hyvlad, profilfasad och liggande furupanel (fig. 16). Panelen är fäst mot stommen med smidda spik, regelbundet islagna. Den ursprungliga dörrkarmen och de äldre bandgångjärnen är återanvända och målade med svart linoljefärg. Dörrbladet är på utsidan linoljebehandlat. Ett nytt cylinderlås har även monterats och öster om karmen har en öppningsknapp placerats. Korets södra port har renoverats samt ommålats med linoljefärg i grå kulör. Bandgångjärnen är återanvända och målade med svart linoljefärg (samtlig färg till dörrar Ottossons).

Det befintliga vilplanet till vapenhusets trappa har breddats utåt cirka 50 cm, med två breda granitkvadrar (flammad Bjärlovgranit). Vid trappans östra del har den befintliga stenrampen förlängts till en lutning på 1:12. Smidda, svartmålade järnräcken har monterats på trappans västra – och rampens norra – vangstycke (fig. 16).

Predikstolen samt kalkmålningar på korets norra sida, med mera, har konserverats. Se separat konservatorsrapport. Under predikstolens trappa har även ett serviceskåp för VVS placerats.

En ny styrpulpet för ljus- och ljudhantering samt klockringning har tillverkats och placerats bakom norra bänkradens bakersta ryggstöd, norra delen (fig. 2, nr 9 och fig. 14).

De äldre ljuskronorna har demonterats och ersatts med två specialdesignade ramp-armaturer av pressade metallprofiler (fig. 2, nr 10 samt fig. 21 och 22) – en större del i långhuset och en mindre del i koret (design Krister Wall, tillverkning Ateljé Lyktan, Åhus). Runda, infällda spotlights har därutöver monterats i långhuset och koret, 4 stycken i vardera taket (samma modell som i vapenhuset). Dessa armaturer har som uppgift att komplettera allmänbelysningen och fungera som nödbelysning, samt underlätta vid städning.

Centralsugare har installerats. Maskinenheten är placerad i källaren och uttag till dammsugarslang finns nedfällda i golven, täckta av små kvadratiska träluckor.

På vinden har spänger lagts för att skapa åtkomst till de infällda armaturerna och ny servicebelysning har monterats.

Borttagen inredning innefattar bänkar, altaruppsats och altarring. Bänkar och delar av altaruppsatsen förvaras i klockstapeln, medan övriga delar förvaras i församlingshemmet.

Fig. 13. VVS-reglage bakom altaret.

Fig. 14. Ny styrpulpet.

Fig. 15. Vy mot altaret efter arbetet. Jämför med fig. 1 och 19.

Fig. 16. Vapenhusets nyttillverkade dörr. Notera det förlängda vilplanet, rampen och räcken.

Iakttagelser under renoveringen

Då golvet under läktaren avlägsnats kunde den tidigare dolda murgrunden under den igenmurade västportalen (med arkadbågar) närmare undersökas. Det visade sig att det fanns en stötfog nästan rakt under den igenmurade arkadportalens södra sida, samt en stötfog cirka 15 cm norr om arkadportalens norra sida (fig. 17). Detta ger intrycket av att arkadportalen tillhör en senare fas, som är uppförd inuti en äldre och större portalöppning. Avståndet mellan stötfogarna, 2 meter, motsvarade nordportalens invändiga mått och ett inte orimligt antagande är att den ursprungliga västportalen haft samma utseende som syd- och nordportalen, dvs. en traditionell romansk portik med ett rundbågigt valv. Detta är en intressant iakttagelse eftersom den ursprungliga västportalen av någon anledning har tagits ur bruk genom en aktiv handling. Möjligtvis kan detta ha skett i samband med att ett torn har kollapsat eller nedmonterats – därefter har portalen, som uppenbarligen fick finnas kvar, förstärkts med en inre portik med två arkadbågar. Om denna teori skulle stämma ligger det kanske nära till hands att tänka sig en emporvåning i tornet eftersom det, som det förefaller, funnits en väl tilltagen originalportal in till tornets bottenvåning. En sådan konstruktion skulle i så fall ha haft en öppning av något slag en våning upp i långhusets västra fasad, som vette in mot kyrkorummet. Saken kan inte närmare bekräftas eftersom det finns ett sentida upptaget fönster just där en öppning till emporvåningen i så fall borde ha funnits – så vida det upptagna fönstret i själva verket inte är just en sådan öppning, som förstörats och gjorts om till ett ”vanligt” fönster.

Vid golvarbete i korets norra del framkom nedgången till den krypta (fig. 18) som finns under fem större gravstenar, lagda framför altaret. Koret sträcker sig med ett stickbågigt tunnvalv i nord-sydlig riktning. En enkel undersökning gjordes av kryptan, som visade sig ha tegelskodd nedgång (delvis raserad och uppfylld med stenskravel). Inne i kryptan, i dess södra del, fanns en större mängd skelettdelar och intrycket gavs att detta var en benuppsamlingsplats (inga kistrestor kunde noteras). Miljön i kryptan var påfallande fuktig och av spår att döma, på de putsade väggarna, har kryptan till hälften varit vattenfylld – sannolikt vid flera tillfällen.

Fig. 17. Norra stötfogen.

Fig. 18. Kryptan, vy mot söder.

Avvikelser från arbetshandlingarna

Tanken var att täcka markytan under blindbotten med kalkstensskivor. Men då detta bedömdes binda fukt, och snarare motverka syftet med den nya ventilationsanläggningen, beslöts att låta markytan ligga fri. Dock placerades tre stycken större, välbevarade gravstenar av kalksten på marken, invid södra långsidan bredvid predikstolen – helt enkelt för att bevara dem utan att de skulle komma till skada (de hade börjat vittra om de ställts utomhus i ett lapidarium). Två av sterna låg tidigare i absidens golv; en bakom och en framför altaret. Den tredje satt monterad som altarfront (syns på fig. 19).

Det var från början tänkt att bänkarna skulle ommålas i två grå kulörer, en ljusare och en mörkare. När detta var gjort visade det sig att färgvalet gav ett ganska ”stunt” intryck och att det krävdes något som bröt upp denna enahanda gestaltning. Därför applicerades även en röd kulör på dörrarnas geometriska ornament (listverk), på tre avlånga klossar per dörr (fig. 2, nr 11). Avvikelsen godkändes av antikvariskt medverkande då den bedömdes vara ringa samt, om resultatet inte blev bra, lätt att övermåla igen.

Gällande ventilationsanläggningen var det från början tänkt att två öppningar på norra långsidans grund skulle ianspråkta för frånluften. Dock behövdes bara ett frånluftshål, vilket placerades i ett befintligt ventilationshål.

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Åtgärderna är väl utförda enligt Länsstyrelsens tillståndsbeslut. Kyrkans kulturhistoriska värde bedöms inte ha påverkats negativt. Tillförda snickerier, ny belysning och nya golv håller en hög klass och är väl genomtänkta. Undantagen utgörs av dörrlåsen till läktarunderbyggnadens nya dörrar, vars täckbrickor sticker utanför dörrarnas ramverk (fig. 2, nr 3 och 5). Därutöver borde måleriarbetet på bänkarna kunna ha utförts med en större hantverksskicklighet i det att färgen noggrant borde ha fördrivits. Som det nu blev uppvisar flera bänkpartiars färg grova penselfårar.

Övriga handlingar med relevans för ärendet

- 2015-06-26 Tillståndsansökan
- 2015-09-15 Komplettering, åtgärdsförslag konservevering
- 2015-10-29 Komplettering, ritningsmaterial
- 2016-03-01 Komplettering, golvläggning koret
- 2016-03-16 Komplettering, äldre foto avseende arkader å västra fasaden
- 2016-03-18 Tillståndsbeslut, Länsstyrelsen i Blekinge
- 2017-03-01 Kompletterande tillståndsansökan
- 2017-03-01 Förfrågningsunderlag Nättraby kyrka (samlingsnamn för ett stort antal byggrelaterade handlingar och ritningar)
- 2017-05-18 Byggmötesprotokoll nr 1
- 2017-10-10 Kompletterande tillståndsbeslut, Länsstyrelsen i Blekinge

Fig. 19. Koret och absiden innan arbetet. Jämför med fig. 1 och 15. Notera korets tre golvnivåer, där den övre nivån följer altarringens inre form och den undre skapas vid gravstenarnas västra kant. Efter arbetet finns bara två nivåer, där den lägre nivån idag utgörs av gravstenarnas ovansida. Kryptan är belägen under gravstenarna.

Fig. 20. Ny placering av den gamla korbänkens bemålade frontspeglar.

Fig. 21. Långhusets armatur.

Fig. 22. Korets armatur.

Fig. 23. Träskåpet bakom altaret.

Fig. 24. Ny placering av prästabänken.

Fig. 25. Äldre dekorationsmålning som framkom vid rengöringen av väggarna.

Karlskrona 2018-05-08

Jimmy Jublin Alfberg

Rapportserie 2018

Blekinge museum

2018:1 **S:t Nicolai kyrka, Sölvesborg – öppning av krypta.** Antikvarisk medverkan. Sölvesborg socken, Sölvesborg kommun.

2018:2 **Karlskrona kritpipsfabrik och handelshamn Kv Gulin 1, RAÄ Karlskrona 77:1.** Arkeologisk förundersökning. Karlskrona socken, Karlskrona kommun.

2018:3 **Nättraby kyrka – Invändig renovering 2017–2018.** Antikvarisk medverkan. Nättraby socken, Karlskrona kommun.

